

SFÂNTUL CUVIOS ARSENE DE LA PRISLOP

CUVINTE VII

Ediție tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte
† Nestor
Episcopul Devei și Hunedoarei

Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei
2025

DUPRINSUL.

1. Tînăral bogel.	1.
2. Mănești urai o'dăuc.	3.
3. O uătrebave labirî.	5.
4. Zina Crucî.	7.
5. Oameai care au lăsat sîbul.	9.
6. Sfîntul Fante.	11.
7. Zădăru uamezal.	16.
8. Cănușăanca.	17.
9. Fămezal x feriseul.	19.
10. Fîl rîșpîtor.	22.
11. Zănghele Judecîș.	25.
12. Lămîna de pe uurele.	31.
13. Chearî lo apofolî.	36.
14. Tămîduira x țerțare.	45.
15. Ouma-țerțare.	49.
16. Uarele acouu.	53.
17. Sursî x uure.	61.
18. Uaria Epifanice.	63.
19. Florî.	66.
20. Uarele care țobăndole Juciere.	68.
21. Cănușăanca de pe planî.	72.
22. Uureoșofale.	74.
23. Oubî 7ie uarele.	78.
24. Cănușăanca de Oucureu.	83.
25. Uare meî sau lăbîle de foc?	85.
26. Credîng zăzaku.	87.
27. Proucaul de foc.	89.
28. Jîna x zăbîngal.	91.
29. Fășîșî x uareșîșîșîșî.	93.
30. Șchîmățea la fâșî.	95.
31. Jîna pe uare.	99.
32. Uare Oucureu.	106.
33. Lăcîșîșîșîșîșî, uare zăbîngal.	108.
34. Fășî x uare uareșîșîșî.	109.
35. Proucaul de uareșîșîșîșî.	111.

CUPRINSUL

Cuvânt înainte	7
1. Tânărul bogat	13
2. „Mânați mai adânc!”	16
3. O întrebare iubirii.....	18
4. Ziua crucii.....	20
5. Oameni care „au lăsat totul”	22
6. Sfântul Vasile cel Mare:	24
7. Zacheu vameșul	29
8. Cananeanca	30
9. Vameșul și fariseul.....	32
10. Fiul risipitor.....	35
11. Evanghelia judecății	38
12. Lumina de pe munte	45
13. Chemări la apostolie	50
14. Tămăduirea și iertarea	59
15. Buna-vestire	64
16. Marele examen.....	68
17. Surzii și muții	76
18. Maria egipteanca	78
19. Floriile	81
20. Moartea care dobândește Învierea	83
21. Cuvântarea despre ploaie	87
22. Mironosițele	92
23. Orbul din naștere și sufletele oarbe.....	96
24. Cunoașterea de Dumnezeu	101
25. Unde mai sunt limbile de foc?	103
26. Credința sutașului	105
27. Proorocul de foc	107
28. Iisus și slăbănogul.....	109

36	Oamădirea ierlăvă.	113.
37	Discuții de chip.	114.
38.	Suprafași și adău.	115.
39.	Cine e Iisus?	116.
40.	Doamă vocaleți	117.
41.	Amul, dăușetel fără ureue.	118.
42.	Leuăcălorul Cereului.	119.
43.	Somănilorul.	120.
44.	Dufrolares uibrelăvitor.	122.
45.	Acose răsăuă.	123.
46.	Amăviciuă dăuă.	124.
47.	Flăvete liberăfă.	125.
48.	Uliă, uisionari uibrelăpi.	126.
49.	Suoreuă răsăuă.	128.
50	Boșul și dăușul.	128.
51.	Copă uibrelăpi și uibrelăpi fără dău.	132.
52.	Un dău de împăciune.	133.
53.	Corvi cu fete.	134.
54.	Sf. Iliecuă dăuă.	135.
55.	Uelore fără uelorei	136.
56.	Răbăuă uelorei.	138.
57	Răbăuă uibrelăvitor.	139.
58.	Dăuăre rēte . (dăuăre și uibrelăpi).	141.
59	Serouă lui Iisus.	144.
60	Iisus cu fete prejudecătilor	145.
61.	Caștel dăuă.	147.
62.	Fășăuă și răsăuă	148.
63.	Ju fete hăuă.	149.
64.	Cei uibrelăpi dăuă.	150.
65.	O uibrelăpi fără.	151.
66.	„Răbăuă de Iisus”	152.
67	Criua pușoi.	153.
68	Ju ierăuă răsăuă.	154.
69	Uibrelăpi uelore	155.
70	Discuții de uibrelăpi	156.
71.	Uelore Colate.	158.
72.	Uelore uibrelăpi și uibrelăpi.	159.
73	Săuăuă.	160.
74.	Răbăuă cu uelore.	161.
75.	Căuăre uelorei.	162.

29. Hulitorii și mărturisitorii.....	111
30. Schimbarea la față.....	113
31. Iisus pe mare	117
32. Maica Domnului.....	125
33. Lucrători ucigași vie salvatăcătă.....	127
34. Viață și viață veșnică... ..	128
35. Porunca desăvârșirii.....	130
36. Osândirea iertării.....	133
37. Dincolo de chip.....	134
38. Suprafață și adânc.....	136
39. Cine e Iisus?.....	138
40. Două socoteli.....	140
41. Omul... Dumnezeu fără vreme... ..	142
42. Semănătorul cerului	144
43. S e m ă n ă t o r u l	146
44. Întrebarea întrebărilor: „Cine zice lumea că sunt eu?”	148
45. Asceza... Rațiunii... ..	149
46. Amărăciune divină	151
47. Vârstele libertății	153
48. Mieii, misionari între lupi	155
49. Smerenie romană.....	157
50. Bogatul și săracul	158
51. Copii înțelepți și „înțelepții” fără sens	162
52. Un ideal în rugăciune.....	164
53. Cereri cu tâlc... ..	166
54. Sfântul Mucenic Dimitrie.....	168
55. Victorii fără victorie	169
56. Războiul nevăzut	170
57. Rostul încercărilor	172
58. Duhurile rele	174
59. Semnul lui Iona.....	178
60. Iisus în fața prejudecăților	179
61. Conflict declarat	181
62. Fățarnicia la răspundere	182
63. În fața haosului... ..	184
64. Cei mai bogați săraci	185

76.	"Tristeleul păcătoșilor"	163.
77.	Jenonumul nedrept.	164.
78.	Era creștină.	165.
79.	Receptuzi, chemași și scriuți.	166.
80.	Cuciușă uferatăe	167.
81.	Împărășia ucătușă	168.
82.	Natură	170.
83.	Neuărgăușă iubire.	172.
84.	Sfrîșouie.	173.
85.	Ju confesiă cu idealul	174.
86.	Tătușii Împărășiei	175.
87.	Bucurăte lui Ihus.	177.
88.	Semne de sfârșit de săptămână.	178.
89.	Tristelea Împărășiei.	180.
90.	Compararea Templului din Ierusalim	182.
91.	Dilema din Templu.	184.
92.	Plăca unghiulară.	185.
93.	Joplișoră cu dăpă.	187.
94.	Taru de otrăvie	188.
95.	Haina de unchi și șfășul din înd.	190.
96.	Istoria chesăvilor.	194.
97.	Flă iudică.	196.
98.	Tăiu răbdăre.	198.
99.	Sfășul Ieralt Nicolae .	200.
100.	Uăsurile ucătușor	202.
101.	Șiguranță absolută.	204.
102.	"Uăvele" Iuda.	206.
103.	Împărășie arăușă.	208.
104.	Pădășoră cu lepro.	210.
105.	Heare fără domu	212.
106.	O mărime cu auevite.	213.
107.	"Cearta" lui Ihus cu Petru.	214.
108.	Tăiu lui Ihus și Iosu.	216.
109.	Împărășie copilor.	219.
110.	Șteare Destăușă	220.
111.	O privire în Raiu.	223.
112.	O descoperire în via.	224.
113.	Tăușat boșel.	226.
114.	Simășelele, focul și zăvea.	227.
115.	Cașlorie	228.

65. O minune „furată”	186
66. „Râdeau de Iisus...”	187
67. Crinii pustiei.....	188
68. În ierarhia răspunderilor „orice stăpânire, de la Dumnezeu este”	190
69. Ultimul motiv.....	192
70. Dincolo de întâmplări.....	193
71. Ucigașa cetate.....	195
72. Vieți năruite și sfinți.....	197
73. Samarineanul	199
74. Răsplata în lumină.....	201
75. Condițiile uceniciei	202
76. „Prietenul păcătoșilor”	203
77. Iconomul nedrept.....	204
78. Era creștină	206
79. Respiși, chemați și trimiși	207
80. Cuvinte interzise.....	209
81. Împărăția nevăzută.....	211
82. N e b u n i i	213
83. Nemărginita iubire	216
84. Sfințenie	218
85. În conflict cu idealul.....	219
86. Talanții împărăției.....	221
87. Bucuriile lui Iisus.....	223
88. Semne de sfârșit de Sâmbătă.....	225
89. Tristețea împăratului	228
90. Ocuparea templului din Ierusalim	230
91. Dilema din templu	232
92. Piatra unghiulară	234
93. Ispititorii cu dajdia	237
94. Țara de obârșie.....	239
95. Haina de nuntă și „sfatul” din iad	241
96. Istoria chemărilor	246
97. Fiii învierii	249
98. Taina răbdării.....	251
99. Sfântul ierarh Nicolae „mila și adevărul merg înaintea ta”	253

116.	„Sa zăpătesc Iisus?”	229.
117.	Trădat bogal.	230.
118.	Jubretarea iubretărilor.	231.
119.	Ușa de încovecare.	233.
120.	„Nu are voie de ușa.”	234.
121.	Pribăgia capitelui.	238.
122.	Ștefan, mucenicul eurenșă.	240.
123.	Creștinșă orbilor.	242.
124.	Un grăunț de creștinșă.	243.
125.	Ca dela care ușeleșă.	245.
126.	Iisus? - Hecumenicul.	246.
127.	Evangelia Samaritanică.	247.
128.	Un destin ușeleșă.	249.
129.	„Nu ești prea de față de Iudașcă?”	252.
130.	Ioan, capatul proorocilor.	256.
131.	X Boleșul lui Iisus.	257.
132.	În pustia Caraulăușii.	258.
133.	În Dumineca ortodoxiei.	261.
134.	Nețirășele anușă.	262.
135.	Cepădăreș de anușă.	263.
136.	Rugăciuni ușeleșă.	264.
137.	Păcatul și Boleșul.	265.
138.		
139.		
140.		

100. Măsurile vremilor	256
101. Siguranța absolută	258
102. „Marele” Iuda.....	260
103. Împărăția aruncată	263
104. Pedepsa cu lepră	265
105. Neam fără semn.....	268
106. O minune cu anevoie	270
107. „Cearta” lui Iisus cu Petru.....	272
108. Taina lui Ilie și Ioan.....	275
109. Împărăția copiilor.....	278
110. Steaua destinului.....	280
111. „O privire în rai”	284
112. O descoperire în vis.....	286
113. Tânărul bogat.....	288
114. Smintelele, focul și sarea.....	290
115. Căsătoria	292
116. „S-a supărat Iisus...”	294
117. Tânărul bogat.....	296
118. Întrebarea întrebărilor	297
119. Viața de încercare	299
120. Un om nou se naște „carele pentru noi oamenii... s-a făcut om”	300
121. Pribegia copilului.....	305
122. Ștefan, mucenicul evidenței	307
123. Credința orbilor	310
124. Un grăunte de credință.....	312
125. Ca de la sine înțeles	314
126. Iisus? – Necunoscut.....	316
127. Evanghelia samarinencii.....	318
128. Un destin înțeles	321
129. „Nu ești departe de împărăție”	325
130. Botezul lui Iisus.....	327
131. Ioan, capătul proorocilor.....	330
132. În pustia Carantaniei.....	332
133. În Duminica Otodoxiei.....	337
134. Nebiruitele arme postul și rugăciunea.....	339

135. Lepădarea de sine	341
136. Rugăciuni nepotrivite	343
137. Paharul și botezul	345
„Cine poate să se mântuiască?”	348
„Cazaniile” de la Prislop	353

TÂNĂRUL BOGAT

- 1 -

Un tânăr frământat de întrebări; de cea mai mare întrebare: ce să fac să moștenesc viața cea veșnică? Auzise de „Proorocul”. Se apropie de Mântuitorul cu cuviință, ca unul ce era de neam bun:

- „Învățătorule bun, ce să fac să moștenesc viața cea veșnică?” Mântuitorul îi întrerupe întrebarea: „Ce mă numești «bun» – singur Dumnezeu e bun”. Ca și când ar fi vrut să-l corecteze de mai înainte în părerea ce-o avea tânărul despre bunătate sau chiar despre bunătatea sa. (Sunt oameni care se bat în piept că-s cinstiți. Așa o fi; dar să nu creadă că cinstea e numai atâta câtă o au ei. Cinstea și bunătatea câtă o avem noi e o măsură prea mică față de mărimea ei adevărată, cum sunt acestea numai la Dumnezeu). Iată cum îl ridică dintr-o dată la o înțelegere mai adevărată despre bunătate. Mântuitorul știa sigur că tânărul nu-l cunoaște, ci-l socotește numai ca pe un Prooroc în Israel.

- „Știi poruncile Legii?” (Și i le spune Mântuitorul pe scurt: să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi și celelalte; începe cu porunca ce l-ar primejdi mai mult – tânăr fiind.) Deci dacă vrei să intri în viață, ține poruncile. Tânărul „voind să se îndrepteze” – unii din părinți spun: vrând să se laude înaintea Mântuitorului, mărturisește că toate acestea le-a păzit din tinerețele sale. E de crezut; familiile alese păzesc poruncile legii. Totuși tânărul acesta, deși împlinise poruncile, stăruia în el nemulțumirea cu sine însuși și cu omeneasca sa bunătate.

- „Vrei să fii desăvârșit? Mergi, vinde-ți averile tale și le împarte săracilor și vei avea comoară în cer, și vino urmează-Mi Mie!”

La nimeni până aci n-a cerut Iisus să-și vândă averile! Tânărul voia mai mult decât intrarea în viață, de pe urma împlinirii poruncilor.

„Vrei să fii desăvârșit?” – împlinește sfaturile!

Pe cuvântul acesta se întemeiază călugăria!

Deci iată ce făgăduință dau călugării: că împlinesc mai mult decât poruncile; se făgăduiesc să îplinească sfaturile: al sărăciei, al viețuirii curate și al urmării Mântuitorului, ascultători făcându-se lui Dumnezeu și povățuitorilor lor.

Aci tânărul, luat oarecum pe neașteptate, nu și-a dat seama Cine îl cheamă și la ce îl cheamă. N-a adâncit răspunsul Mântuitorului și a plecat întristat.

Mântuitorul, dând din cap, a văzut că era lipit cu inima de bogăție și n-a cugetat destul de adânc. Și a zis ucenicilor cuvântul acesta: „Cât de anevoie vor intra bogații în Împărăția lui Dumnezeu”, – gândindu-se la ispitele și primejdiile bogăției. Atunci au zis ucenicii: „Doamne, dar cine poate să se mântuiască?” Era credința la cei vechi că bogații se pot mântui mai ușor, ca unii ce au miei și boi și pot aduce jertfe, pe când cei săraci n-au de unde aduce jertfe.

„Ceea ce la oameni e cu neputință, e cu putință la Dumnezeu!” Jertfele oamenilor nu pot să-i mântuiască, ci numai jertfa de pe Crucea Mântuitorului ne este dată spre mântuire.

Înțelesul bogăției:

Nu sărăcia te mântuiește, nici bogăția nu te osândește; precum nici bogăția nu te mântuiește, nici sărăcia nu te osândește, ci cum ai sufletul tău și față de bogăție și față de sărăcie. Ești sărac și zorit cu gândul după avere, iată că nu te mântuiește sărăcia ta. Ești bogat, dar desfăcut cu inima de bogăția ta, iată că nu te primejduiește bogăția ta. Cum stai cu sufletul și față de una și față de alta, de la asta atârnă mântuirea sau osânda ta.

Iată împărați care s-au mântuit: Sfântul Împărat Constantin și maica sa, Elena; Împărăteasa Irina; Sfântul Ioan Gurădeaur era de neam înalt și având bogăție; Sfântul Vasile avea bogăție, dar avea inima dezlipită de ea și trăia ca și cum n-ar fi avut-o. Sfântul Vasile a întemeiat din averea sa primul spital.

Maica Domnului nu era o cerșetoare. Sfântul Marcu avea case în Ierusalim. Pescarii aveau oameni angajați.

Mai departe știm din predanie despre tânărul acela, că după Răstignirea Mântuitorului și după Înviere, dovedindu-și dumnezeirea Sa, după Înălțare și după Pogorârea Duhului Sfânt, a auzit și el despre toate acestea și abia atunci și-a dat seama cine era Cel cu care vorbise el și nu l-a înțeles. Iar când a văzut uciderea lui Ștefan și liniștea lui cerească,

precum și propovăduirea pe față și fără nici o frică a Apostolilor, a venit acasă și s-a mărturisit creștin, lepădându-se de toate, așa cum îl sfătuisese Iisus.

Sâmbăta,
25.XI.1946

Rezumat după omilia
I.P.S. Mitropolit Nicolae Bălan

„MÂNAȚI MAI ADÂNC!”

- 2 -

Cu aceste cuvinte a sfârșit Iisus zdroaba de toată noaptea a unor pescari, întorcându-o într-o așa bucurie, încât printr-înșă au cunoscut că Iisus e Dumnezeu, Stăpânul mărilor și al vietăților dintr-înșă.

Oricine dintre noi poate că s-ar mulțumi cu atâta; cu bucuria că Dumnezeu i-a ajutat la necaz, cu recunoștința pentru un moment.

Simon pescarul a mai făcut ceva: și-a simțit toată nevrednicia sa de om în preajma lui Dumnezeu, și, neputând scăpa de simțământul nevredniciei, a spus o vorbă, care poate fi și potrivită și nepotrivită:

„Doamne, ieși de la mine, că om păcătos sunt!”

Domnul, nu numai că nu l-a ascultat să se ducă de la el, dar l-a chemat la Sine, printre primii ucenici. L-a chemat din marea peștilor, unde n-a avut necaz decât o noapte, în marea societății omenești: apostol, pescar de oameni, unde „necazurile Evangheliei” țin toată viața.

Ca pescar de oameni, ca vestitor al Evangheliei lui Dumnezeu, s-a îndoit de câteva ori în misiunea sa. Odată – dorind el – Iisus l-a chemat pe valuri. În curtea lui Pilat de trei ori s-a lepădat de Iisus. Iar ultima dată – spune o predanie – Petru, văzând urgia prigoanei lui Neron-Cezarul, a fugit, vrând să scape. Atunci, spune predania, Iisus i s-a arătat mergând spre cetate. Petru-„pescarul”, cum îl numeau creștinii în ascuns – L-a întrebat: „Unde mergi Doamne?” Iar Iisus i-a răspuns: „Merg la Roma să mă răstignesc a doua oară!” Petru și-a înțeles greșala și dojana pe care i-a făcut-o Iisus.

Întors de Dumnezeu iarăși la misiunea sa, la necazurile morții pentru Viață, sigur că, – după cuvântul ce-l auzise odinioară: „mână mai adânc” – a simțit din nou nevrednicia sa de om și bucuria pe care i-a făcut-o Dumnezeu, bucurie care a covârșit necazul firii, cu adâncurile rostului dumnezeiesc. În necazurile, pline de bucurie, ale Evangheliei, mult mai multă roadă a adus creștinătății moartea sa mucenicească pentru Iisus,

decât dacă și-ar fi cruțat viața pentru sine.

Iată ce rosturi au avut cuvintele lui Iisus „mână mai adânc”, în viața și misiunea ucenicului Său Petru-„Pescarul”.

*

Ce învățăminte putem desprinde noi din cuvântul lui Iisus: „mânați mai adânc”?

- Că în toată strădania noastră bună, să mănăm mai adânc. Necazul, piedicile sau încercările sunt puse ca să le trecem, iar nu ca să ne oprim sau să ne întoarcem păgubași.

- Încercările de tot felul sunt binecuvântate de Dumnezeu și trimise oamenilor, cu rostul ca din prilejul lor să ne întâlnim cu El, căci de la El primim puterea neobișnuită, care întoarce necazul în bucurie.

- Că întotdeauna, ori de câte ori ne întâlnim cu Dumnezeu în necazuri, toate sunt chemări de-a-I fi mai aproape, de-a-I fi ucenici, de-a nu tăcea binefacerile Sale către noi. – Că mare trebuință au oamenii, confrății noștri, de mărturia noastră, precum că în încercări e mai aproape Dumnezeu de noi și noi de El.

- Să mănăm deci mai adânc rosturile vieții acesteia și ale tuturor încercărilor ei, că sfârșitul lor e moartea păcatului și întâlnirea nedespărțită cu Dumnezeu.

- Că fără găsirea lui Dumnezeu în încercările vieții, viața noastră ar fi o noapte de zdroabă zadarnică, mai zadarnică decât odinioară cea a lui Simon pescarul.

Nu pricepem viața fără Dumnezeu. Dar Îl pricepem pe Dumnezeu din necazurile vieții – bune toate – și din ele propovăduim pe Dumnezeu.

- Și propovăduiți-L și voi!

Sâmbăta

5.IX.48 Duminică; Luca 5,1-11.